

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „1/2 „ 1 „ 60 „
 „1/4 „ — 90 „

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „1/2 „ 3 „

—o—

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, în alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

—o—

ADRESA:

„RĂVAȘUL“
 CLUJ. — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

Isus Christos și viața.

— Conferențe pentru inteligenți. —

De Dr. Ottoear Prohászka.

(Continuare).

Astfel se va face din religia noastră o magiu și închinăciune față cu autoritatea, care se relevează pe sine însăși, astfel se face din religia noastră credință religioasă, confesiune.

Care este slăbiciunea omului modern? Faptul, că cunoștințele lui religioase, la nivelul celor din Catechism, nu-l îndestulesc; cea ce a putut fi destul priceperii și concepțiunii unui copil, pare bagatel și sēc unui bărbat. Credința se îmbracă în concepte copilărești, pe când toate celelalte cunoștințe au devenit mai profunde și mai ponderoase. Desvoltarea aceasta unilaterală a inteligenței aruncă oarecare umbră asupra credinței și pune în raport de inferioritate lumea de idei a credinței. Cine se ocupă cu chestiuni de credință? Și dacă se ocupă, câți umblă pe calea cugetării serioase a bisericii și câți consultează în îndoielile lor pe s. Toma, Tomassini, Leibnitz sau Fenelon? Foarte puțini sunt cei ce învață și cercetează; cei mai mulți se îndestulesc cu »chipuri cioplite« de fabricațiune proprie și cu acelea combat tradițiunile sfințite ale veacurilor și desmîntesc cugetările regine ale spiritelor celor mai mari. Nu băgați de samă, Domnilor, că noi toți suntem teologi fără teologie? Printre noi devastează o pestilență: *maturitatea spirituală*, care ne orbește și ne umflă de încredere spre a rezolva în mod ușuratic și arbitrar cele mai mari probleme. Cuprinși de aceasta iluziune, noue ni-se pare, că vedem, pe când halucinăm.... *Amore subditi iudicare non possunt*.... Cei copleșiți de dragoste — aici dragostea de sine însuși — nu pot judeca corect. În chestiune de credință fiecare se îndestulește cu orice fel de teologie fără temeii, pe care el singur și-a îndrugat-o într'un sistem vițios

și cu altceva nu-și mai bate capul. Omul modern în materie de credință se isolează de curentul tradițiunilor și de înțelepciunea veacurilor trecute; desprețuiește ideile mari, aproape canonisate, ale omenimii; lui i-se pare, că și el prețuiește cel puțin atâta, cât cei mai *mari genii* ai timpurilor vechi, — doară aceia au trăit de mult...; de atunci veacuri de a rândul s'a străcurat adevărul și s'a prefăcut într'un bun comun. De fapt însă *maturitatea* aceasta precoce nu e decât o *imbătrînire*; am căzut într'un marasm față cu marile idei ale credinței; în potriua acestei stări bolnăvicioase omul cu bun simț își caută medic și medicină.

Să privim cu credință spre Isus Christos! Iată medicina!

O ce neglijență ne apasă sufletul! Noi nu cunoaștem pe Christos; mai mult, noi l'am uitat! Măcar că cine și-a îndreptat odată ochii spre Domnul, nu-și mai uită de el; chipul lui nu-l mai poate șterge din inimă; atâta-i de profund, atâta-i de pătrunzător, atâta-i de maiestos acest chip al lui Christos! Dar vĕzutu-l'am vre-odată? Cunoscutu-l'am? Pătruns'am în sufletul lui? Resimțit'am simțemintele inimii lui sfințe? Dacă nu l'am aprofundat până în adâncul sufletului, nu-l cunoaștem pe el. Am văzut poate pe cineva, dar nu pe Domnul. Măcar că, Domnul voiește, ca să-i privim și să-i cunoaștem pe el. Dar așa se pare, că și noi am fost ca acei învățăcei din Emaus, cari îl priveau și nu-l vedeau.

Christos Domnul nostru privește spre Europa. Crucea lui era îndreptată dela Ierusalim înspre noi, dela răsărit înspre apus, cătră basenul mării mediterane, acest canal al civilizațiunii. El și-a fixat privirea spre Europa, umbra crucii lui a căzut cătră noi. Din umbra aceasta însă se va face o noapte întunecoasă, dacă noi ne uităm de Christos. Doamne ferește! Vom zice și noi cu profetul: uitării să se dee dreapta mea de-mi voi uita de Tine... Să sece viața noastră, cultura noastră, dacă ne vom uita de Tine! Nu să ne

Dela sĕrbările din Sibiu.

Din „Moș Clocărlan“

TINCUTA și FLORICA
 Delia Olariu. Lucia Dr. Cosma.

uităm de Tine, ci aminte se ne aducem și se ne însuflețim pentru Tine; asta o voim. Doar din Tine și prin Tine trăim. Trad. Dr. E. Dăianu.

(Va urma.)

Crestături.

— **Memorandul Sașilor** înaintat Maiestații Sale contra ordonanțelor de maghiarizare a lui Lukács, a fost retrimis din Viena tot acestuia spre rezolvare. Răspunsul dat sună, că din ordonanțele date nu lasă nimic, fiindcă toate se întemeiază pe lege, — și legea, lucru prea firesc, pe a cui parte poate să fie?

— **Ne saltă inima** de bucurie ori de câte ori vedem și resimțim căldura credinței la frații noștri gr.-or. prin a căror șiruri până de curând preoții mai culți căutau a se distinge mai mult prin raționalism, rece și fără viață, decât prin credința vie. Credința aceasta, puternică și generoasă, ne va aduce, sperăm, traiul frățesc, plăcut lui D-zeu și oamenilor de omenie, de care avem atâta lipsă. Ideile acestea ni-le insuflă următoarea parte dintr'o vorbire, cu care un proptop român gr.-or. deschise conferența preoților

FOIȚA RĂVAȘULUI

Clujul și Câmpia.

Reproducem câteva pagini dintr'o carte interesantă apărută de curind în *Ploesti*, editura revistei »Sezătoarea Săteanului« din Gorj. Ea poartă titlul: **Note de drum, Mănăstirea Putna, Bucovina, Maramureș, Ardeal, Bănat**. Cu o prefață de G. Coșbuc și o introducere de Ion Dem. Petrescu. 8° 74 pag. Cu o hartă. Prețul 75 bani.

Autorul acestei cărți, laudată cu tot dreptul și de d-l Iorga, este un tiner elev de cl. VIII. a liceului »Traian« diu Turnu Severin, cu numele G. C. Ionescu. Cu acest nume de bună seamă ne vom mai întâlni. Dinsul însoțit de câțiva colegi, între cari și de ai noștri a plecat în vara anului 1904, din Severin la Putna, la sĕrbările întru pomenirea lui Ștefan cel mare, și de acolo s'a întors prin Cernăuți, Maramureș, Dobrița, Cluj, Turda, pe Arieș în sus, Câmpeni, Abrud, Brad, Deva, Hunedoara, Hațeg, Caransebeș, acasă la cetatea lui Sever, unde mai stau încă pilastri podului lui Traian Imperatul, acoperiți în valurile Dunării. Calea aceasta, ici colea cu ocolșuri și abateri, este semnată pe o mapă lucrată cu pricepere, și este descrisă frumos, într'o limbă limpede, curgătoare, poetică, în acest mănunchiu a »*Noteilor de drum*«.

N'avem nici loc nici răgaz să spunem tot ce s'ar cădea despre aceasta carte, pe care am citit-o cu deliciu sufletesc, gândindu-ne mai ales că din ce suflet tinerel a răsărit — ci zicem tuturor, mai ales tinerilor noștri: cetii »*Noteie de drum*« ale lui Ionescu, și faceți asemenea.

Eată unele pagini de gustare, nu cele mai frumoase, din aceasta carte.

De cum întri în pusta unguerească, a cărei uniformitate spălăcită, de abia o mai întrerupe

câte un apus învăpăiat ce tivește norii împurpurați dela orizont cu chenare de aur și de argint; de cum străbați cele din urmă șiruri nordice ale munților Apuseni și întri în Ardeal, ceea ce te va interesa mai mult va fi Clujul.

E capitala și cel mai frumos oraș al Ardealului. Ceea ce-i face frumsețea e simetria și proporția, calități, pe care nu le prea întâlnești la orașele mari și cu deosebire la orașele vechi. N'ai să vezi aci case micuțe alăturate cu palate strălucitoare, n'ai să vezi clădiri, cari să iese cu un pas în stradă, colțuri de zidărie goală sub care se cucăie precupeții și proletarii, nici hudițe întortochiate și murdare, nici pasagii acoperite cu sticlă. Stradele-s largi, curate, dar monumente, care să te isbească prin măreția și luxul decorului arhitectonic nu are. Vrednice de văzut sunt două castele particulare, așezate, par că a nu strica armonia generală, față în față pe cele două maluri ale Someșului; biserica din centru zidită în stil gotic; universitatea, o clădire monumentală; clinica universității, un edificiu nou, ce sticlește în podoabele-i de majolică și de cărămidă smălțuită, noua școală de arte și meserii, a cărei temelie o scaldă undele Someșului ca un canal venețian și în genere toate edificii publice. În piața din centrul orașului se înalță în bronz maestoașa statuă a lui Matias Corvinul, una din cele mai frumoase opere ale sculptorului maghiar Fadrusz. Înaintea Craiului, îmbrăcat în costum de cavalier, patru generali de ai lui, fiecare în parte o vrednică operă de artă, îl salută și-i închină trofeele câștigate dela dușmani. Pentru monumentele lor naționale, ungerii și-au găsit artiștii lor naționali, cari să simtă spiritul în care trebuie lucrat pentruca opera să apară într'adevăr națională.

Populațiunea săracă e grămădită pe un deal stâncos, un fel de Acropolis parodiat al Clujului; casele sunt zidite sub țancuri amenințătoare de piatră și bieții oameni trăesc cu frica în sin, căci nu odată s'a întâmplat ca un bolovan cu temelia măcinată să se surpe din vârf, dărâmand case și ucizând oameni în prăvălirea lui spre vale.

Clujul are o grădină botanică așezată lângă Clinica universității, prin boschetele și pe băncile căreia vezi tineri serioși examinând plante și cetind; și pentru publicul mare, doritor de umbră, de răcoare, de musică, un parc cu lacuri, cu chioșcuri, cu strate de flori, cu alee, ai căror arbori bătrâni își împreună în chip de boltă ramurile lor dese.

Spre resărit de Cluj se întinde o regiune, despre care țu-se spune mai dinainte și auzi mereu zicându-se: *Câmpie*. E o încălțură de dealuri, fără nici o direcție printre care satele-s foarte rari și comunicația foarte grea din cauză, că drumurile-s numai priporo și împetrirea lor e foarte costisitoare. Printre răpele acoperite cu holde ori cu livezi, de multe ori arse și sterpe, se întind locuri lungărețe, cari n'au nici o scurgere și care-i singura apă mare, pe care o ved locuitorii »*Câmpiei*«. Adesea apa e cu totul pitulată în stuhurile dese de trestie, printrecare se ascund spetiate, când drumeții le-au surprins pescuind rațele sĕlbatice. Lemnul e cu totul rar, casele se construiesc din pământ bătut sau pe cărămidă nearsă, peste care se astene un strat de tencuială de var. Acoperșurile-s toate de trestie. Satele — sunt în genere românești, dar contactul cu Unguria a introdus în limba poporului un potop de ungerizme. În port e caracteristic o legătură neagră, pe care o poartă bărbații la

din tractul seu, și pe care cu plăcere o reproducem din »Tel. Român« nr. 126:

«... cu ochii sufletului meu, pare că văd ca aveau, chiar și modul și locul lor de întruire, și aud crâmpiele din vorbirile lor. Văd venerabilele lor figuri, cum se strecoară ca niște umbre pripite pe stradele înguste și încălțate ale Ierusalimului, îndată ce s'a plecat ziua, și cum rënd pe rënd se 'ndreaptă toți spre pridvorul din grădina Getsimani, cea de sub muntele Maslinilor.

Sfioși și îngrijorați 'i văd apoi, cum încuind cu precauțiune ușile în urma lor — de frica Jidovilor, cum este scris — și salutându-se cu doioșie, cu salutarea dulce de: pace voue!, se așază toți în pridvorul săracios și luminat de abia de un opaiț slab, ascuns într'un unghieriu.

Aud apoi, cum după o vreme Petru verhovnicul, ridicându-se rostește plin de adâncă convingere și responsabilitate: Bărbați, frați! se cade nouă, celor ce am luat soarta apostoliei, a plini toate, câte ne-a poruncit Domnul Isus, cel răstignit, a porni adecă în toată lumea și a propovedui evangelia lui la toate limbile...

Plini de bărbătească rezoluțiune și cu privirile înflăcărate de cea mai sfântă rezoluțiune îi văd atunci rënd pe rënd pe bunii învățați, cum ascultă fiecare numirea țerilor, în cari are să străbată, pentru de a arunca sēmēnta evangheliei lui Christos.

Îi văd pe Andreiu, cum își trage seama, că are de străbătut prin Tracia până spre pământul Schiților răsboinici; Toma are de trecut prin Persia și Media până la India cu brahmanii și budhaiștii fantastici și fanatici; Simon la Egiptenii fetiști; Filip la Frigenii idololatrii; Bartolomeiu la Armenii cei cruzi și mai încolo prin Tibet până la India; Mateiu la Etiopienii săngeroși; Iuda Tadeu la Perșii superstițioși ai lui Zend-Avesta; Petru, Iacob și Ioan în părțile, unde aveau să lupte contra Grecilor îngâmfaiți și a Romanilor superbi și neînduplecați.

Îi văd apoi, cum cu duiosie se despart unul de altul, pentru a nu se mai revedea toți la un loc, decât numai odată, la Adormirea Maicei Domnului, și de aici încolo nicăiri pe pământ; cum pornește fieștecare la drum, fără băta, fără traistă, fără pungă, și numai cu o haină simplă și slabă, îmbrăcați cum le poruncise învățătorul lor; — cum în urma lor încet, încet fășii lungi de lumină încep a crește, ca pornite din un soare dela pridvorul din Getsimani, cari fășii, lățindu-se tot mai mult, dela o vreme se ajung și se împreună, ear atunci fața pământului de veacuri întunecat deodată se luminează de lumina revărsată în urma pașilor Apostolilor, cari privind în urma lor, cad voioși sub mâna ucigașilor lor, încheind și pecetluind cu sângele lor soarta apostoliei, de bună voie luată!... Ce vremuri! Ce oameni!

Între pocăiți.

(Continuare și fine).

Mai întâiu mă îndrept către predicator și-l întreb, că dela cine a primit el puterea de a preface s. cuminecătura și de a îndeplini funcțiunile, cari numai preoților e iertat să le facă. El nu-mi răspunde nimic. Te rog răspunde-mi, îi zic eu, căci eu așa știu, și așa știu toți creștinii, că darul de a administra s. taine numai preoților li-e dat.

gât peste cămașă albă; iar pentru femei peptenătură și cismele roșii.

În satele acestea începi să găsești pe aici luptători neobosiți și desinteresați, care fac tăria elementului românesc de peste munți; acea clasă de oameni culti, preoți, advocați, doctori, învățători, cărora le place să trăiască simplu la țară; fiindcă au în firea lor mai puțină rafinerie și mai puțină nevoie de spectacole și de senzații mereu nouă. Siliți mereu să lupte, ei și-au oțelit caracterul și și-au format o voință de fer. În sufletul lor nu vei găsi note false, discordante; simțământul lor național nu-i de paradă, ci-i infiltrat în firea lor, iar iubirea de popor nu-i pentru ei o scară de mărire, ci o datorie sfântă. Când îți vorbește, nu-ți vorbește, pentru că se se poată spune că-i fin ori că poate susține o conversație; vorbele lor sunt cântărite; frazele lor nu-s făcute pentru efect, ci-s convingeri puternice și cugetări cu miez, crescute în spiritul educațiunii germanice, fetele lor sunt lipsite de prejudecățile, cari fac pe cele din țara românească incapabile de o acțiune serioasă; sunt lipsite de romantismul sarbed și de multe ori deșuchiat, de acea deprindere de a afecta totul, de a uri munca și răbdarea, de a visa mereu lucruri cu neputință de realizat. Grija lor de căpetenie e să știe să ducă o gospodărie, când vor fi soții; să-și crească copii când vor fi mame. Firi simple și sincere, ele nu-și pun lacăt sentimentelor, pentru că se apară mai interesante; pentru că se se împrietenești cu ele n'ai nevoie de etichetă; pentru că se le faci să cânte n'ai nevoie de atâta rugăciune și pentru a le face să joace n'ai nevoie să le aduci o orchestră și să le ariți un parchet. Bine croite, în sufletul lor nimic nu-i silit, nimic nu-i nenatural și în spontaneitatea asta pe care mulți au luat-o drept un semn de inferiori-

El nici acum nu-mi răspunde nimic. Dar eu continuu mai departe: Legea noastră creștinească învață, că puterea de a administra s. cuminecătura și celelalte taine, de a lega și de a deslega, e dată numai preoților și nici decât și mirenilor. Puterea aceasta o a dat Christos Domnul nostru lui Petru și urmașilor lui, cari la rândul lor puterea și darul primit îl dau prin punerea mânilor celorlalți urmași, episcopilor și preoților, — aceasta așa se face zi de zi, an de an, până la capătul lumii. D-tale, spune cine ți-a dat aceasta putere? Eu am primit-o dela cei mai mari ai noștri, îmi răspunde dânsul. Cari vă sunt cei mai mari, cari să aibă acest dar, îl întreb eu. Episcopii noștri, îmi răspunde el. Unde sunt și cum îi cheamă pe episcopii d-voastre, îl întreb eu de nou: La aceasta nu-mi răspunde nimic, fără să începe să se străduie a-mi dovedi ori mai bine a-mi cetera povestea veche, că sub specia vinului și a pâinei nu se află de față trupul și sângele D-lui Nostru Isus Christos, ci aceasta se face mai mult ca o amintire a celor ce le-a făcut Christos, la cina cea de taină. Biserica ne învață altfel, îi răspund eu, ea ne învață că sub specia pâinii și a vinului se află de față Christos întreg, cu trupul și cu sângele său, dovadă cuvintele pe cari le-a zis Christos: »Adevăr, adevăr zic vouă, de nu veți mânca trupul omului și de nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață întru voi«. — Și iarăși ni-se spune, că la cina cea de taină, Mântuitorul frângând pâinea și dându-o învățăcelilor săi a zis: »Acesta este trupul meu ș. a.« — și turnând vin a zis: »Acesta este sângele meu ș. a.« adaugând la urmă: »Aceasta să-o faceți întru pomenirea mea«, de aici se vede că sub chipul pâinei și a vinului în s. liturgie, e de față aievea Isus Christos cu trupul și cu sângele său.

Dar eu din vorbirea D-voastre m'am îndreptat, că D-voastre propoveduiți ură contra preoției, care e locțiitoarea lui Christos și apărătoarea bisericii aici pe pământ, știind că cele mai multe atacuri le îndreptați contra preoției, bine, că: »Bate-voiu păstorul și se va risipi turma« ca în chipul acesta să puteți pescul în turbure...

Aici am fost întrerupt din mai multe părți; se bagă în vorbă și cantorul și zice: »Eu încă m'am născut creștin și am trăit între creștini, unde a fost și popă în sat, dar nu l'am auzit nici odată îndemnând pe oameni la fapte bune, ori dojenind pe cei răi pentru faptele lor, precum i-ar fi fost datorință, căci doara scrisă este, că pe cel păcătos să-l certă ș. a.; dar preoții numai pildă rea dau la oameni, ei se îmbeată și fac cele mai multe rele. Pe mine nici odată măcar nu m'a dojenit preotul, deși am făcut rele destule.

Poate, că D-ta nu ai fost la s. biserică de loc — i-am zis eu — căci eu care merg regulat nici odată nu am auzit preotul învățând de pe amvon poporul să fure, să se îmbețe, să se bată, fără din contră i-a sfătuit să fie oameni cu frica lui D-zeu, să trăiască cu cumpăt, să facă fapte bune și plăcute lui D-zeu — martori îmi sunt oamenii aceștia arătând spre Românii, cari as-

tate, drept marca unor »bădărani« stă esplicarea sănătății lor morale.

Mame, ele vor ști să-și învețe pe copii lor să-și iubească limba și neamul; ele de multe ori vor sprijini și vor călăuzi pe bărbații lor în lupta grea ce o duc. Ele sunt acelea, cari fac în toată Transilvania — lucrul ce ne uimește pe noi, în care a încolțit un grăunte de scepticism — societăți pentru sprijinirea cultului religios, pentru înfrumșetarea bisericilor, pentru aplicarea înaltelor principii morale. Reuniuni de acest fel se fac acolo, unde atâtea biserici cad în ruină fizică și atâtea suflete în ruină morală.

Oamenii desinteresați, cări văd mai departe decât satul și de cât ziua de mână, ei sunt constituiți pretutindeni în despățiminte filiale ale Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român. Cu situație materială modestă, fiecare își dă obolul său, pentru că în câțiva ani cele câteva mii de coroane se se adauge la cele trei milioane ale Asociațiunii. Și-l dau cu toată inima, cu toate că nici acea mulțumire sufletească — strimț de altfel — n'o au de a dispune ei de sumele, ce prin sudorile și stăruințele lor se adună. În adunări, femeile alături cu bărbații discută ceasuri întregi, în încăperile strimte de multe ori, ale vre-unei școale ori vre-unei case parohiale, se chibzuesc cum ar fi mai bine, fără ca bărbații să se plângă că-s obosiți și femeile că-s plictisite. Trebuie să-i admiri pe acești oameni, cari sub o stăpânire ce nu numai, că nu-i sprijină, dar chiar îi împiedică își susțin din propriile lor mijloace, D-zeu știe cu câte osteneli, întrețin școlile și bisericile lor; se impun prin instituturile lor de credit, își au Asociațiunea pentru cultură și literatură, un fel de Academie, dacă vrem, societate pentru fond de teatru, Societăți de cântări, Reuniuni de femei pentru sprijinirea industriei casnice, pentru înălțarea sentimentului religios și câte încă!

cultau — D-voastre disprețuiți biserica creștină, fie aceea gr.-cat., rom.-cat., ev.-ref. ori alta și nu vă aduceți aminte, că acestea au susținut și au apărât patria comună în timpuri grele și au propoveduit iubirea lui D-zeu și a deaproapelui, de am putut trăi ca Unguri, Români sau ca alte neamuri în aceasta țară scumpă. Ea biserica prin preoții săi s'a îngrijit în timpuri grele de a întinde liniștea sufletească credincioșilor săi; și D-voastre începeți a propovedui neadeveruri în popor, că preoții belesc și jupoaie poporul.

Predicatorul mă întrerupe și zice: Să-ți spun o întâmplare. În o comună s'a făcut un om pocăit; ceialalți săteni nu au voit să-l lase cu oile în turma lor și cu vitele în pășunea comună, ba ce-i mai mult preotul l'a silit să-i plătească și plata preoțească, deși nu ar fi fost dator, deoarece era pocăit, ba nici lemne din pădure n'au voit a-i mai da. Aceasta o zic, că se arăt cum sunt urmăriți pocăiții, dar ei sufer pentru că și apostolii lui Christos așa au suferit.

Cam știu și eu încâtva, îi zic, întâmplarea cu lemnele, am cetit și eu despre aceea. Dar precum știu eu acel pocăit nu a avut dreptul de a lua lemne din pădure, pentru că aceea a fost pădurea bisericii gr.-cat., pare-mi-se din comuna D. și după ce el s'a lăpădat odată de biserică, pe viitor nu mai poartă nici greutatea acelei păduri fără numai credincioșii gr.-cat.; deci dară nici din averea cea nu avea dreptul a se împărtași. Apoi mai propoveduiți, că preoții înșală pe oamenii, că sunt oamenii banului. Eu susțin, că aceea nu e așa!

Preotul încă e om ca alți oameni, trăiește și el cu pâne ca și alți muritori, deci trebuie ca să-și primească și el partea sa, căci are și el familie, care trebuie crescută și îmbrăcată. Poporul de față zice, că așa e. Vrednic este lucrătorul de plata sa și cel ce slujește altariului dela altar trebuie să se hrănească zice s. scriptură. Au D-ta — mă îndrept eu către predicator — nu primești nimica, că umbli pe aici? Mie îmi plătesc din dragoste, pe când popii dacă bietul om nu poate plăti, îl escuează, zice el.

Cum ar putea esista o societate, zic eu, dacă nu ar avea anumite reguli și legi, cărora fiecare membru al ei să fie dator a se supune? Oare statul ca atare cum ar putea esista, dacă numai acela ar plăti darea, care o ar da din dragoste? La foarte mulți poate dragostea aceea nici când nu s'ar arăta. De aici urmează, că și preotul cu tot dreptul poate aștepta să i-se plătească munca sa, căci precum am amintit, »Vrednic este lucrătorul de plata sa«. Dar să punem cazul, că un om oarecare merge cu ziua la lucru la altul și oare după ce i-a lucrat se nu aibă dreptul de a-l cerca de plată? D-voastre huliți înaintea oamenilor pe preoți și pe mai marii bisericii cu gândul, ca sămănând neînțelegeri se vor înmulți ortacii de principii.

D-ta în vorbirea de mai înainte ai fost zis, că nimenea se nu-și face chip cioplit și se se închine lui. Aceasta a țintit spre creștinii, cari cinstesc s. cruce. Dar propoveduirea aceasta e făcută numai cu planul de a duce în rătăcire pe oamenii mărginiți la minte. Creștinii când să închină înaintea s. cruci, nu se închină niciodată lemnului aceluia, ca unui lemn, fără se închină aceluia care s'a răstignit pe cruce, și crucea o cinstesc numai de aceea, fiindcă prin suferințele de pe cruce a venit mântuirea neamului omenesc. Ea ne aduce aminte patimile D-lui Nostru Isus Christos.

La aceste nu răspunde nici unul nimica, fără din nou încep a vorbi de rău pe preoții biserice. Vremea era înaintată binișor, erau 11 oare din noapte! Le mulțămesc pentru că m'au ascultat, le spun că nu am voit prin acestea ale face supărare, fără dacă mi-au cerut să-mi dau părerea despre legea lor, mi-am dat-o încâtva, mai ales ca să înțeleagă și poporul acesta de față cum judec eu legea pocăiților. Și dându-le noapte bună am pornit spre cvartir, ajungând în drum i-am mai auzit cântând ceva cântare.

Sosind la cvartir mă întreabă femeia pocăitului, că fost-am și eu acolo la »imaház«? Îi spun, că am fost și vorbind cu ea despre pocăiți o întreb, că ea nu e pocăită? Ea îmi zice nu sum! Tot a zis soțul meu să mă dau între pocăiți și eu, dar am zis, că nu-mi voiu lăsa legea părinților mei și pe popa meu.

Dar ce plată plătesc ei pocăiții la popa lor? o întreb eu. În fiecare lună, îmi spune ea, plătește fiecare pocăit la popa lor 40—50 cruceri dacă în o casă sunt 4—5 persoane pocăite, atunci de fiecare persoană se plătește deosebit, afară de aceea cu prilejul întrunirilor din »imaház« fiecare pune bani în tăier. Dar dacă cutareva nu ar plăti pe motiv, că nu-i are, ce ar face cu el? o întreb eu. Aceasta nu se întâmplă, îmi spune ea, pentru că fiecare face ce poate și se grijește să aibă cu ce plăti la vreme. Ei zic și aceea, că nu beu vinars, aceasta e și drept. Zic apoi că nu injură! Dar eu cu urechile mele am auzit pe un

pocăit suduindu-și copilul cu vorbele: »Să-ți ia dracul sufletul!« Aceasta e destul de mare vorbă. Așa mi-a răspuns femeia pocăitului, la care am fost încvartirată. Acestea am crezut de bine a le da în vileag., precum mi-au ramas în minte, pentru ca cei cărora nu li-s'a dat prilej de a-i auzi pe pocăiți să aibă încățva cunoștință despre învătăturile lor.

Vasilu Dumitras
învătător gr.-cat.

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI

Din Maramureș.

Borșa, la 30 Nov. n. 1905.

În 30 Nov. n. s'a înmormântat veduva fostului protopop gr.-cat. Paul Orosz, Iohanna Erdöss sora fostului canonic Alexandru Erdöss din Gherla, în Bocicoiel comitatul Maramureș, tractul Ieudului. La oarele 10 a. m. toți preoții din tractul Vișeuului și Ieudului s'a adunat la casa moartei, — înmormântarea s'a început la oarele 11. — Norod din trei comune s'a adunat la o mulțime nespūsă aproape o mie de suflete. Cuvintarea a ținut'o vrednicul și tinărul protopop Iuliu Dragoșiu — cu o eloquentă frumoasă, dulcele lui cuvinte au stors lacrimi din ochii ascultătorilor; — La oarele 2 d. a. a pornit cortegiul către Vișeu de jos unde a fost să se așeze în pământ repozata. Peste 20 de trăsuri porniră în cortej; imposantă a fost pornirea. La valea Vișeuului a așteptat locuitorii din Vișeu de jos cu procesiune — de aici a pornit în pași și peste 6 kmetri depărtare a ajuns la podu Vișeuului, unde locuitorii și aderenții moartei au așteptat, cu toții au însoțit până la biserică, unde s'a așezat lângă groapa repozatului ei soțiu. — Așa o înmormântare arare ori vede omul; când pe o patroană iubită, care toată viața sa numai de cei lipsiți s'a îngrijit, o petrec pe calea cea din urmă. Repozata a lăsat în jale pe fiul sau Dr. Alexandru Orosz, procuror al Statului în Dobrițin, și 2 fete una preuteasă și alta notărășită. — Nu pot din nou a nu aminti că On. protopop Iuliu Dragoșiu, abia de 2 ani e numai suplente și în decursul acestui timp pe unde numai s'a întors alipirea nespūsă a poporului a tras'o asupra sa. Astfel de preoți ne trebuiesc, acumă când s'au ivit și pe la noi șemne de ispite.

Un poporan.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Au mai binevoit a contribui următorii:
Nr. 260. Teodor Dușă, preot gr.-cat. în Pe-
tringeni (I. Zlatna) și soția sa Susana, 4 cor.
Nr. 261. Ioan Mihalca, parochul Aghireșu-
lui, 10 cor.

D-zeu să le răsplătească cu darurile sale.

— Pentru masa studenților academici din Cluj au încurs în a. c. școl. următoarele contribuiri: Dela Excelenția Sa Dr. Victor Mihalyi Archiepiscop și Metropolit 100 cor. — Institutul de credit »Oravițana«, Oravița 20 cor. — Dela Institutul de credit »Șercăiana« Șercaia 20 cor. Dela M. On. D. Ioan Maior protopop în Aiud 25 cor. Total: 165 cor. Suma încursă este depusă la banca »Economul«, unde sunt de a să adresa toate marimoasele oferte, pentru cari și pe această cale deosebit este rugat întreg publicul românesc. Dr. Iuliu Florian, rectorul mesei stud. academici.

— Noua revistă română, ce va apărea în Cluj, la 1 Ian. 1906 se va numi **Orizontul**, și va costa 10 cor. pe an. Editor și redactor responsabil, după cum suntem informați, este d-l V. E. Moldovan. Colaboratori principali sunt: Dr. Cassiu Maniu, avocat, Cluj, Ales. Ciura, profes. în Blaj, Dr. Valer Moldovan, avocat în Turda. »Orizontul« menit să dea orizonturi noue și largi publicului românesc, va apărea în fiecare lună, în mărime de 3 coale, 48 pagini.

— În Cluj s'a pornit înființarea unui cor bisericesc. Conducătorul corului, compus din bărbați, mai ales economi și meseriași, este d-l Andreiu Pora, tinerul învățător al școalei noastre din Cluj.

— † Teodor Vandor. Superioritatea Seminarului teologic arhiepiscopesc gr.-cat. din Blaj cu adâncă durere anunță adormirea în Domnul a iubitului coleg Teodor Vandor, vice-rector Semi-

narial, urmată după îndelungate suferințe în 10 Decembre n. 1905 la 9 oare sara, în anul al 37 al etății, împărțită fiind cu santele sacramento ale muribunzilor. Osămintele adormitului se vor înmormânta Marți în 12 Decembre st. n. la 2 oate după amiază în cimiterul dela biserica parochială din loc. Blaj în 10 Decembrie 1905. Să ne rugăm pentru sufletul lui!

— Preoțimea gr.-cat. română din protopopiatul »Țara-Oașului« în conferința de toamnă ținută la 12 Novembre n. în parochia Trip a hotărât înființarea unui orfanotrofiu, pentru văduvele și orfanii de preoți. În apelul îndreptat către preoțimea română din cele 95 parochii dismembrate dela dieceza Muncaciului și adause la dieceza Gherlei se înșiră modalitatea în care se pot crea fondurile de lipsă. — Aceasta hotărâre foarte bună, credem că va găsi răsunet de lipsă.

— † Mihail Borbély de Finteus medic cercual și membru în direcțiunea băncii »Selăgiana« a încetat din viață în anul 61 al etății și al 10-lea a fericitei sale căsătorii, în 8 Decembre la 6 oare sara, după un morb greu și îndelungat. În mormântarea s'a făcut în 10 Dec. n. în cimiteriul bisericii din Jibău. Il plânge familia și numeroasele rudeni.

— Societatea meseriașilor din Blaj a ținut Sâmbătă o nouă serată literară, — și va continua ținerea lor cât de des. Nădăjduim, că aceste frumoase porniri vor fi îmbrățoșate și părtinite de toate păturile inteligente din Blaj.

— Reuniunea meseriașilor români din Sibiu a ținut, Joi în 30 Novembre n. a 11-a ședință literară. S'au ținut prelegeri cu skiopticul, s'a declamat și s'au ținut vorbiri însuflețite.

— Din Alba-Iulia. Membrii din »filia Alba-Iulia« a Reuniunii a II-a de înmormântare din Deva sunt invitați la adunarea, care se va ținea Duminecă în 31 Decembre st. n. a. c. la 2 oare d. a. în casina română din Alba-Iulia. Fiecare membru este rugat a-și prezenta cârticica de membru cassarului dl Ioan Pampu pentru a se controla plătirile.

— Dl N. Iorga a fost însărcinat cu aranjarea secțiunii istorice la espoziția națională din 1906.

— Asigurări favorabile. Atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra inserțiunei singurului institut de asigurare din patria noastră »Transilvania«, care oferă la asigurări de foc și de viață condiții foarte favorabile și premii efinite. O poliță de asigurare pe viață este cel mai bun și mai folositor cadou de Crăciun și anul nou.

— Convocare. Despărțământul Biei — Dicioșanmărtin al reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidieceză își va ținea adunarea în școala gr.-cat. din Betlen-Szent-Miklos în 23 Decembre n. c. la oarele 10 a. m. la care să invite toți membrii ordinari și ajutători ai Reuniunii, pecum și toți, cari doresc înaintarea învățământului nostru poporal. Georgiu Săbău prezident. Constantin Frâncu notar.

— Cine vrea să aibă peste tot anul o carte bună și folositoare în casă, să grăbească a cumpăra CALENDARUL »POPORULUI ROMÂN« pe anul 1906, care conține pe 204 pagini 74 articlii și 80 icoane foarte frumoase și bine reușite. Între altele conține EXTRAS DIN LEGEA COMUNALĂ Cap I—X, ce trebuie să știe fiecare sătean cu carte. Deci grăbiți și cumpărați! Prețul numai 40 fileri și 10 fileri pentru postă. Dela 15 exemplare în sus 15%o rabat și postă plătită. Comercianților 25%o. Se poate comanda dela tipografia »Poporul Român« Budapesta, VII., Amăzon-utca 6—8.

— Jidănișmea din Rusia, îmblătită și măcelărită acolo, se revarsă ca o pecingine peste România și țerile învecinate. Numai în Iași s'au așezat, în răstimpul mișcărilor răsvrătitoare din Rusia, peste 5000 de jidani, — blăstămată sămânță a cărei gunoi și șarlatanie e ciurma pentru toate țerile.

— Românii din Basarabia, pentru căștigarea drepturilor lor naționale, s'au alcătuit în două ligi, cari vor scoate un ziar cu numele »Moldova«. De curînd au cerut dela Țar limba românească pentru liturgie și pentru judecătorii și înființarea de școli românești.

— La noi în țară trebile sunt tot încurcate. Socialiștii, gălăgioși cum li-e felul, strigă într'una după votul universal fără de nici o mărginire. Naționalitățile, în adunările dese ce le țin, cer și ele vot universal. Cei din coaliție stăruie încăpăținați pe lângă dorințele lor naționale, Viena nu îngăduie cu nimic. Se așteaptă cu încordare ziua de 19 Dec. n., în care se va deschide dieta.

Semne, că se vor limpezi lucrurile nu sunt. Se vor face poate alegeri noue. Pentru-ca trebile să se încurce și mai mult, de câteva zile încoace foile ungurești, cu o nărozie și obrăznicie ne mai pomenită, aduc știri lărmuitoare despre răscoale românești. Se zic, că pe la Hunedoara și prin munții Abrudului, Românii s'ar fi răsvrătit și că ar fi aprins mai multe sate. Aducerea la suprafață a acestor fel de știri fără temei și neadevurate, în vremile turburi prin care trecem, e în stare să mărească neorânduială și se lărgească mai mult șanțul de despărțire între neamurile acestei nefericite țeri.

— Cetitorule, lățește »Răvașul« între vecinii și cunoscuții tăi.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— O carte de predici pregătesc în traducere harnicii teologi din Blaj, cari și-au societatea lor de lectură sub numele marelui »Inocențiu M. Clain«. Apelul îndreptat către clerul nostru sună în felul acesta: »În literatura noastră bisericească, nu prea bogată, s'a simțit foarte tare și până acum lipsa opurilor de predici pentru popor. Să simte însă mai ales în zilele noastre, când mulțămită domnului și unor preoți zeloși, din zi în zi să înmulțește numărul misiunilor populare, a căror izvor limpede curgător e adevărata iubire de biserică și neam, și dragostea față de Isus Christos, cel restignit și față de poporul nostru cufundat în patimi și miserie. Spre a satisface acestor lipse și spre a da în mâinile preoților nostri o carte bună de predici, care să corespundă nu numai misiunilor populare, ci tot odată să fie un magazin abundent de material pentru ori ce predici de Dumineci și sârbători, ne-am decis a traduce în românește vestita carte a părintelui I. P. Toussaint, preot misionar în Svițera, Germania și Italia, apărută în originalul german sub titlul: **Rette deine Seele! (Mănuțește-ți sufletul!)**

Cartea, care în Germania a produs adevărată senzație, e estinsă cam pe 500 pagini, format octav, conține 50 de predici, bine lucrate, cari predici tractează adevărurile cele mai de frunte a religiunii noastre, cum sunt: judecată, păcat, raiu, iad, credință, rugăciune, s. liturgie, precurata Vergură, constantă, etc. și combate unele viții, cari s'au săpat adânc în inima oamenilor, cum sunt: beția, răpirea averei altora, păcatele limbei ș. a.«

Prețul cărții va fi 3—4 cor.

Lăudăm hărnicia clericilor nostri și credem, că traducerea va atinge în limbă frumșea »Tradegii Calvarului«, așa de minunat tălcuită.

— »Sămănătorul«. Revistă literară săptămânală. Anul IV. Nr. 48. 27 Nov. n. Cuprinsul: N. Iorga — Noul roman al d-lui Sadoveanu: »Floare ofilită«. D. Nanu — Moartea lui Pirrus; Ion Barseanu — Copilul de găsit; Eugen Ciuchi — Din taina nopții (poesie); Virgil Caraivan — Aliman Voinicul (poveste); X. Cugetări; A. Mindru — Liniște (poesie); V. Bănescu — Teatrul în provincie. Cronică: N. Iorga — Despre cărțile d-lor Mangra, Einșlag, Dăianu, Borcia, Dianu, Irimescu, Mehedinți, despre revistele și ziarele »Făt-Frumos«, »Arhiv f. sieb. Landeskunde«, »Nirvana«, »Albina«, »Românul dela Pind«, »Revista învățătorilor«, despre calendarele din Sibiu și conferențele din Giurgiu.

Schița d-lui Ioan Barseanu cuprinde calitățile nui bun și poate că a unui ales povestitor de mâne. Despre broșura d-lui Dr. Elie Dăianu »Ursu Broina« d-l N. Iorga se exprimă în chipul următor: »Din amintirile ce s'au păstrat despre zgrăvul Ursu Broina din veacul al XVIII-lea, apoi preot în satul Stoborului, din părțile Clujului și mai ales dintr'o jalbă a lui către împărăție, ca să nu rămână stricată mănăstioara pe care el o făcuse și o dăramaseră din poruncă, distrugătorii monahismului din Ardeal, — a țesut o frumoasă povestire, în cel mai bun graiu românesc, părintele protopop Elie Dăianu. — Ținută întâi ca o conferință la una din adunările populare ale despărțământului clujan al »Asociației«, ea apare astăzi în biblioteca aceluia despărțământ și se poate căpăta pe prețul de 30 de fileri.

— »Din primăvara vieții«. Emil A. Chiffa. Poesii. 1903—1905. Bistrița. Tipografia G. Mateiu. 1905. Prețul 1 cor. 50 bani; la autor în Bistrița. Asupra acestor poezioare o să revenim.

Cui îi place să-și îmbrace copii frumos și ieftine dela Stein S. és Srs, deposit de haine pentru copii, Cluj, Mátyás Király-tér Nr. 1.

Hai ne pentru fetițe dela 1—14 ani cu 1 fl. și mai sus. — Haine pentru băieți 1—14 ani 1 fl. și mai sus. — Căputuri 1—14 ani dela 2 fl. în sus Pălării, capișoane, șurțe, rochițe, albituri, ciorapi în mare alegere. — Aci se pregătesc corsete după măsură în cele mai noue forme). 79) 16

Institutul indigen de asigurare

Fondat la 1868 „**Transsylvania**“ Fondat la 1868

se recomandă pentru încheierea de *Asigurări de foc și asupra vieții, de rente, zestre, pe cheltuelile înmormântării etc.* în toate combinațiile și cu tarifele cele mai ieftine.

Valori asigurate: **105 milioane cor.** Despăgubiri prestate: **7 milioane coroane.**

Sfaturi în toate afacerile de asigurare se dau fără nici o cheltuială.

Acusitori buni se caută în condițiuni favorabile.

Agentura generală în Cluj, Emketer 16.

TREI

Culegători-tipografi

află aplicație numai decât în tipografia »Carmen« Petru P. Barițiu din Cluj, Str. Ferencz József-út 58.

Condiția e stabilă!

Cumpărați cel mai frumos practic și bogat calendar românesc

Calendarul „Poporului Român“ pe anul 1906.

Se estinde pe **204 pagini** cu un cuprins foarte variat. Peste **60 articolași** interesanți și instructivi.

Calendarul este împodobit cu

Optzeci de chipuri, dintre cari amintim:

1. Deputați naționaliști	8. Moș Herlea
2. George Pop de Băsești	9. Bădea Cârțan
3. Sterca Șuluțiu	10. Toți regii din Europa
4. Prof. D. Comșa	11. Învățătorii la cursul lui Vidu
5. D-șoara M. Cozma	12. Red. »Pop. Rom.«
6. Catedrala din Sibiu	13. Minunățiile lumii.
7. Casa națională	

Extras din legea comunală

Cine nu cumpără acest calendar atât de frumos, atât de bogat și atât de plin cu povești și învățături: se lipsește de cea mai folositoare carte de casă.

Dela 15 exemplare în sus se dă 15% rabat și plățirea poștei. Comercianților 25%...

92 (3-3)

Magazin special de pălării:

La „**Regele Pălăriilor**“ — A „**Kalapkirály**“—hoz

(77) Cluj — Piața „Regele Matia“ Nr. 17. 25—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și streinătate — pentru bărbați și copii, — cilindre și în chipie de vânat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se află în Magazin pălării după moda preoțească, moi și tari.

Comandele din provincie se execută punctuos. Trebuie comunicată mărimea capului în centimetri. Intreprindere specială!

Cele mai ieftine prețuri fixe.

In atențiunea mireseilor!

Serviciu de porțelan de Karlsbad, minuat.

esecat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru 12 persoane 33 bucăți 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârând, cu cigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl.

Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în prețurile de fabrică.

La comanda din provincie mă rog a însemna cea din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul lui **Müller.**

magazin de sticlărie și porțelanerie Cluj, Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștrecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, primește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 25—52

Direcțiunea părților ardelene a societății de asigurare pentru accidente

„**NEMZETI**“

Cluj, Kornis utca 1.

Pe toți ne pot ajunge nenorociri.

În proporție cu dezvoltarea vieții economice, industriale și comerciale se înmulțesc și accidentele. Tramvaiele electrice, trenurile și vapoarele, precum și celelalte mijloace de comunicare, dureri, dau un percent uriaș de accidente în toate straturile societății. Nu este om cu astfel de meșerie, care se poată zice despre sine, că nu ar fi espus primejdiilor în călătoriile lui oficioase, de afaceri sau de plăcere, că pentru el ar fi eschisă primejdia ciocnirilor de tren, derailările ș. a.

Direcțiunea societății pe acții de asigurare pentru accidente, din Cluj, primește:

Asigurări pentru accidente ce se întâmplă singuratecelor persoane.

Asigurări pe viață pentru accidente dela drumul de fier, cu plățire de taxă deodată, cari au valoare pe întreg rotogolul pământului.

Asigurări cu grămada, (pentru muncitori) pentru fabrici, băi (mine) ș. a.

Asigurări pentru accidente la copii, cu întoarcere de taxă, pe baza căreia copilul e asigurat pentru accidente până la vârsta de 24 ani, când taxa plătită se dă înapoi.

Informații mai amănunțite se pot căpăta la direcțiune în Cluj, Kornis utca 1. 4—4

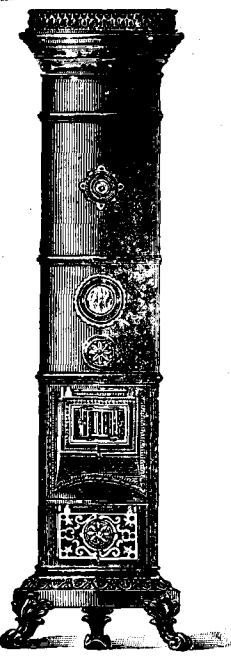
Cei mai distinși chemiciani și autoritățile medicale declară

Apa de pěr Käthe

ca singurul și cel mai sigur mijloc pentru câștigarea unui pěr a unei bărbii și sprânzene mari și stufoase. Într'un timp de tot scurt un efect surprinzător.

Prețul unei sticle și a unui borcanel Coroane 2—, 3— Sticlă de probă C. 140. Se trimite pe lângă rambursă numai dela doamna Käthe Menzel, Viena, XVIII., Schulgasse 3. I. St. Thut

Cuptoare de fer,

pentru încălzit cu lemne sau cu cărbuni,

Cuptoare regulabile pentru fert.

Cuptoare: cruțătoare, cu mașină.

Cuptoare de cahale.

Cuptoare sistem Dör și

Cuptoare: de copt pâne, pentru jimblărie și brutărie.

Liferează pe lângă prețurile cele mai ieftine

Rudolf Geburth

mașinist de curte ces. și reg.

Viena VII., Kaiserstrasse 71.

Prețcurante se trimit gratis.

91. (3-4)

Weisz & Comp.

Atelier și magazin de haine pentru bărbați și copii.

Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reîntorcându-mă din călătoriile pentru cumpărările de toamnă, îmi iau îndrăzneala de a atrage luarea aminte a p. t. public și părinți asupra prăvălii și magazinului nostru bogat, provă zu cu haine de bărbați și de copii, fiind în stare de a efectui și cele mai delicate comande.

Mare magazin de țesături engleze și scoțiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării și de bunde de oraș și de călătorie, paltoane sport și daneze de piele și alte mărfuri aparținătoare acestui ram.

O singură târguială de probă poate încredința pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărare.

Cu stimă cere părtinirea prețioasă a p. t public

(82) 5—20

Weisz & Comp.

„LUCEAFĂRUL“

Revistă pentru literatură și artă.

Anul IV.

Apare de 2 ori pe lună în Budapesta.

ABONAMENT:

Ediția simplă: Un an 12 coroane. În România și străinătate 16 cor. 6 luni 6 cor. În str. 8 cor. Pentru preoți săraci, învățători și studenți: Un an 7 cor, în străinătate 12 cor.

Ediția de lux: Un an 20 cor. În România 25 c. 6 luni 10 cor., în străinătate 12 cor. 50 bani.

Făt-Frumos. Numeri singuratici din frumoasa revistă se pot căpăta la Tipografia »Carmen« din Cluj. Tot acolo se pot face și abonamente. Un număr costă 30 bani.

„THE STANDARD“

fondată în anul 1825.

Efectuește asigurări pe viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual	Avere proprie
Cor.: 34,600.000	Cor.: 274,000.000
Dividende solvite	Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000	Cor.: 570,000.000

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.

Filiala pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4 în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edinburg. (Anglia).

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU
..... CLUJ .....

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabritius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.

La administrația „Răvașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul broșurată 1.50.

Ierarchia Românilor, de Dr. A. Bunea. Prețul 3 cor. plus 10 fil. porto.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici, de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea. Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea. Prețul 2 c. 50 fil. plus porto 10 fil.